

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 19. januar 2020

Kirkedag: 2.s.e.H3K/B

Tekst: 1 Kong 8,1.12-13.22-30; 1 Joh 2,28-3,3; Joh 4,5-26

Salmer:

SK: 331 * 324 * 596 * 8,5-6

LL: 331 * 324 * 325 * 596 * 151,4 * 8,5-6

Det er middagstid. Måske står solen højt på himlen. Der er kilden til vandforsyningen i byen Sykar. Jesus er træt og sætter sig ved kilden. Tørre sveden af panden. Ryster støvet af tærerne, eller tager han sandalerne af og sidder og borer tærerne ned i sandet, eller lader dem glide stille og roligt frem og tilbage i det kølige græs? Måske sidder han lidt henslængt op af rækværket/muren rundt om brønden og nyder at slappe af. Nyder stilheden, nu hvor disciplene er gået ind til byen for at købe lidt at spise. Har han trukket sig lidt ind i skyggen i den sparsomme bevoksning i kildens nærhed, eller nyder han at lade sig gennemstege af solens varme, hvis kærtegn i middagsheden dog kan blive lige vel nok? Men hvem ved.

Dette er så dagligdags en situation, som noget overhovedet kan være. Jeg kan så tydeligt se det hele for mig. Det er en situation, som ville kunne forekomme for nok så mange på vandring fra by til by. Alligevel er der en enkelt ting i beretningen, som er tankevækkende. Jesus er træt. Sådant fysisk træt i kroppen efter vandringen. Fødderne værker, benene er ømme, ryggen trænger til at ligge lidt ned. Han er træt.

Det er ikke så længe siden, vi fejrede jul, Jesu fødsel og kødeliggørelse, inkarnation. Jesus iklædte sig menneskeligheden, Guddommeligheden og menneskeligheden smeltede sammen i samme skikkelse. Guds billede og billedet

af mennesket blev til eet billede, for nu at sige det samme på flere måder. Her i Helligtrekongerstiden er det overordnede tema for den del af kirkeåret tilsynekomsten og foreningen af den himmelske i den jordiske. Og her er en af de beretninger, hvor det så fantastisk kommer til syne. Og Jesu fulde og hele menneskelighed kommer så helt og naturligt til syne i noget så enkelt, at han er træt. Træt, som vi ville være det i samme situation. Jesus er ingen superhelt. Han skøjter ikke bare hen over menneskelivet. Menneskelivet sætter præg på ham, rører ham og gør noget ved ham. Det er faktisk værd at lægge mærke til den slags ting ved Jesus. Vi hører andre steder om, at han sover, han spiser, han tørster, han bliver oprørt til vrede og til gråd. Jesus er menneske-lig. Han er træt – og tørstig.

Derfor beder han kvinden om vand. Det kommer bag på hende, at Jesus taler til hende. Hun er en kvinde, der henter vand i middagsheden, hvor hun undgår byens kvindelige selskab i samme ærinde og hun er samaritaner. Der er noget ved hende, som ethvert anstændigt menneske gør klogest i at holde sig langt væk fra. Men Jesus beder hende om vand.

Jeg holder så meget af denne samtale. Rabbien, og som vi jo ved, Guds Søn, vores Herre og Frelser og denne vantro og løbsagtige kvinde, tre diskvalifikationer ved dette menneske, som imidlertid af Jesus tages alvorligt. Jeg holder så meget af denne samtale, fordi den giver mig lov til at tale til Gud. Jeg holder så meget af denne samtale, fordi den er så fin. Den er så fuld af medmenneskelig respekt fra Jesus. Det havde været så nemt for et religiøst overhoved, eller for den religiøse elite at forholde hende alverdens synd og dårlighed hos hende og dunke hende godt og grundigt oven i hovedet med det. Det ville for mange have været det første og mest nærliggende. Men ikke hos Jesus.

For mig forekommer alle replikkerne nærmest som perler på en snor. Den ene replik tager afsæt i den foregående og leder på kærlig vis hen til den næste. Jesus er hende imødekommende. Han møder hende på hendes sted. Ikke blot ved brønden; men også i livet.

Det handler først om noget så enkelt som en tår vand; men det udvikler sig til en samtale om Guds gaver, om levende vand til livets tørst, om tilbedelse af Gud i ånd og sandhed, om hendes sociale og ægteskabelige status, og om at alle menneskelige ordninger og indretninger og meninger en dag skal ophæves og det guddommelige skal opløfte alt i en højere enhed, når Messias kommer. Han – og det er kvindens overbevisning – skal fortælle alt. Sætte tingene på plads.

Og igennem alt dette leder Jesus hende på vej, retleder og vejleder hende til at se og forstå og tro. Jesus tager udgangspunkt eller berøringspunkt i hende selv og får vendt det, hun tror og mener, i hans retning og til det, han gerne vil hende. Det begyndte med vand fra nedden, fra kilden, og det ender med vandet fra oven, livets vand som Guds gave.

Og højdepunktet i samtalen er, da Jesus meget mod sædvane helt utvetydigt tilkendegiver overfor hende, at han er Messias, Kristus, Den salvede. Han er guddomsherligheden. Han er den, hun skal holde sig til, for han har det levende vand til evigt liv og til at stille livets tørst.

Denne vantro, hedenske og syndige kvinde har en forventning til Guds Messias, som skal fortælle hende alt. Hun har ikke en frygtelig forventning. Hun har en ærefrygtig forventning.

Prøv lige at træde ud ad billedet og se hele optrinnet for Jer. Se dette for Jer: Jesus, Guds Messias, det guddommelige

menneske, vores Frelser og nådens kilde. Og så hende, kvinden, synderinden, den fremmede og vantro, den moralsk forkastelige – med Messiasforventning. Hun er et troende menneske, om end hun i sit liv får livet og troen til at fungere på en anderledes måde end de fleste. Og jo så alligevel ikke. For vi får jo alle livet, også fromheds- og troslivet, til at fungere, selv om vi jo også er syndere.

Hun er i en tradition, hvor Gud skal tilbedes et konkret sted, og konkret i hendes liv sætter synden sig spor. Vi er meget ofte i den stik modsatte situation. Vi er, som Jesus jo påpeger vil blive gældende, i en tradition, hvor Gud ikke skal tilbedes på et konkret sted, men i ånd og sandhed; og det er også i ånden og sandheden i hvert tilfælde mine alvorligste synder finder sted.

Derfor holder jeg så meget af denne fortælling. For den giver mig begrundelse og tilladelse til at tale til og med Jesus. Det er fortællingen om, at Jesus sætter sig hos mig, og beder om mit, for at give mig sit.

Det sidste jeg vil fremhæve og som glæder mig i denne fortælling er Jesu sidste ord til hende: ”Det er mig, den der taler til dig.” Der er virkelig guddommeligt vingesus over disse ord. For måden Jesus siger disse ord på, er præcis samme måde, som Gud Herren selv talte på, da Han talte med Moses i den brændende tornebusk. Da spurgte Moses om Guds navn, om hvad han skulle sige til israelitterne, når han fortalte dem om dette. Da sagde Gud: Jeg er. Eller: Det er mig. Den Gud Herren, der ville udfri israelitterne og føre dem og frelse dem ind i det forjættede land af nærmest paradisiske tilstand, den Guddomsherlighed er det, der taler med denne kvinde. Der taler til og med os.

Gud vil udfri os ved Jesus, Han vil give os livets kilde og nådens brød, som vi har fået det i dåben og får det i nadveren. Og han sætter sig hos os, i vort liv, i middagsheden, i den stille natteime, i den store flok, i ensomheden, i troens forventning og syndens udfoldelse og beder om vort, for at han kan give os sit.

Tilbage står så kun et spørgsmål: Mon Jesus nogensinde fik den tår vand af kvinden?

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.